

Vägledning för dig som ansöker om legitimation som djursjukskötare eller godkännande för arbete inom djurens hälso- och sjukvård

I den här vägledningen tar vi upp vad som gäller för att kunna få legitimation som djursjukskötare eller godkännande för arbete inom djurens hälso- och sjukvård för dig som är hovslagare eller legitimerad tandläkare, sjuksköterska eller sjukgymnast. Först kommer information om hur ansökan ska gå till som är gemensam för alla dessa yrkeskategorier. Därefter kommer information som är riktad till varje grupp för sig.

ANSÖKAN OM LEGITIMATION/GODKÄNNANDE

Vad ska min ansökan innehålla?

Kraven som ställs för att få legitimation eller godkännande framgår av Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om behörigheter för djurhälsopersonal. Du kan läsa kraven antingen i föreskriften eller på ansökningsblanketten – där ser du vilka dokument som måste skickas in när du ansöker. Vissa begrepp och dokument återkommer, t ex att kopior som skickas in ska vara *officiellt vidimerade* samt att personbevis och kvitto på betalning (framgår av kapitel nio av föreskriften) ska bifogas ansökan.

När ska jag skicka in min ansökan?

Rent förvaltningsrättsligt måste myndigheten begära att du kompletterar ansökan inom en viss tid och därefter avslås den. Du bör därför avvakta med att skicka in din ansökan tills dess att du uppfyller alla krav. Övergångsreglerna, som gäller i fem år, är avsedda att ge dig tid att inhämta de ev. kunskaper du saknar, t ex i form av praktiskt kunnande på annat djurslag, bli klar med kompletterande utbildning och/eller göra den teoretiska examinationen. Under tiden kan du, om du uppfyller kraven som ställs i övergångsreglerna, fortsätta arbeta som förut.

Måste jag använda särskilda ansökningsblanketter?

Det är inget krav att man använder blanketterna på Jordbruksverkets hemsida. De finns enbart för att underlätta för dig som ansöker och tydliggör vilka dokument som ska skickas med. Du kan skriva ansökan på fri hand och den behandlas precis som övriga ansökningar. Behöver något kompletteras så kommer du att få en begäran om komplettering.

Hur lång är handläggningstiden?

Handläggningstiden för en legitimation eller godkännande för arbete inom djurens hälso- och sjukvård görs löpande som ärendena kommer in och ska enligt lagen ske skyndsamt. Som längst får det ta tre månader för Jordbruksverket att fatta beslut. Tiden börjar räknas från att ansökan är komplett. Om du behöver komplettera din ansökan räknas alltså inte den tiden det tar in i handläggningstiden. Därför är det bra att avvakta med att ansöka tills dess att du har allt underlag.

Om det finns särskilda skäl för det så kan Jordbruksverket behöva ytterligare en månad för att handlägga en ansökan. I så fall får du besked om det och varför det behövs extra tid.

Officiellt vidimerade kopior

Den officiella vidimeringen innebär att en myndighet eller statlig utbildningsinstans kontrollerar att den kopia du skickar in verkligen är identisk med originalet.

Det innebär att det inte räcker att din arbetsgivare, granne eller kompis vidimerar dina kopior. Istället ska du ta med dig både originaldokumenten och kopiorna till exempelvis Skatteverket, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, kommunens KomVux, biblioteket, Polisen eller ett universitet/högskola. Där ska du visa upp original och kopia för någon som arbetar där. Om de anser att kopian överensstämmer med originalet så kan de vidimera det. Det innebär att de ska skriva sitt namn och sitt telefonnummer samt sätta en stämpel som visar på vilken myndighet/instans som du har varit hos. Då kan Jordbruksverket kontakta dem om något är oklart. Stämpel, namn och kontaktuppgifter ska tas med på varje kopia, inte bara på första sidan.

Personbevis

Personbevis beställer du från Skatteverket. Du kan antingen använda deras hemsida eller gå in till något av skattekontoren – du kan t ex passa på när du ändå måste få dokument officiellt vidimerade. Du kan också beställa personbevis genom att ringa till Skatteverkets servicetelefon.

Avgift

Avgiften som du betalar vid en ansökan om legitimation eller godkännande är för själva handläggningen. Den tas alltså ut för genomgången av ditt inskickade material och för bedömningen av om du uppfyller kraven. Genom att kvittot finns med i ansökan så kan handläggningen påbörjas på en gång.

Avgiften ska betalas in till Jordbruksverkets bankgiro nr 5693-2486 eller plusgiro nr 1 56 66-1 i samband med att du skickar in din ansökan. I meddelanderutan ska du skriva personnummer och yrke, ingenting annat. Om du betalar via internetbank så kan du skicka in en utskrift av ditt kontoutdrag när betalningen finns registrerad på ditt konto. Hur mycket du ska betala framgår på Jordbruksverkets hemsida, och även tryckt på ansökningsblanketterna som du hittar på hemsidan.

Kan man dela upp betalningen?

Eftersom handläggningen inte påbörjas förrän ansökan är komplett så är det bättre att du själv sparar pengar tills du har råd till hela avgiften och sedan ansöker. Saknas kvitto i din ansökan så kontrollerar vi först om det finns en betalning registrerad. Om det också saknas så får du ett föreläggande om att betala avgiften före en viss tid. Ett sådant föreläggande om betalning skickas också ut till dig som inte har betalat full avgift. Om du sedan inte betalar före det angivna datumet så avvisas din ansökan.

Behöver man betala dubbelt?

Om du har råkat missa att skicka in ett dokument eller om det behöver ändras något i det underlag som du har skickat in, t ex om det visar sig att kopiorna inte är officiellt vidimerade, så får du först en begäran om komplettering skickad till dig. I begäran anges ett sista datum för när din komplettering ska ha kommit in till Jordbruksverket. Om du kompletterar i tid behöver du inte betala två gånger. Om du inte kan komplettera i tid, t ex därför att du inte har den kompetens som krävs och därför inte kan skicka in de intyg som skulle ha visat att du hade det, så avslås ansökan. Om en ansökan får avslag måste du betala en ny avgift om du senare gör en ny ansökan. Därför är det alltid bra om du avvaktar med att skicka in din ansökan tills du uppfyller alla krav som ställs för att kunna få legitimation eller godkännande.

DJURSJUKSKÖTARE

2 kap 1 § Den som med godkänt resultat har genomgått en av Jordbruksverket godkänd universitetsutbildning om minst tre år till djursjukskötare får, efter ansökan hos Jordbruksverket, legitimation som djursjukskötare. Till ansökan bifogas

1. *officiellt vidimerad kopia av behörighetsbeviset och*
2. *personbevis i original.*

Kommentar

2 kap 1 § är huvudregeln för hur man ska gå till väga för att få legitimation som djursjukskötare, och den beskriver den enda vägen för dem som inte uppfyller kraven i övergångsreglerna (2 kap 1 a-c §§).

Den enda godkända legitimationsgrundande utbildningen idag ges vid Sveriges lantbruksuniversitet, SLU. Om du redan har läst enstaka kurser på universitetsnivå som du skulle vilja tillgodoräkna dig ska du ändå söka till djursjukskötarutbildningen. Om du begär det så kommer SLU att pröva om du får tillgodoräkna dig något av det du redan läst som del av den utbildningen.

Efter genomgången utbildning måste du begära att få ut ditt examensbevis från skolan. När du har fått det kan du skicka in din ansökan tillsammans med en officiellt

vidimerad kopia av examensbeviset, ett personbevis i original och ett kvitto som visar att du har betalat avgiften för handläggningen.

2 kap 1 a § Den som med godkänt resultat har genomgått tvåårig djursjukvårdarutbildning vid Sveriges lantbruksuniversitet får, efter ansökan som kommit in till Jordbruksverket senast den 31 december 2011, legitimation som djursjukskötare. Till ansökan bifogas

1. *officiellt vidimerad kopia av behörighetsbeviset och*
2. *personbevis i original.*

Kommentar

Det här är en övergångsregel som ger dig som har läst den tvååriga djursjukvårdarutbildningen vid SLU möjlighet att få legitimation.

1 b § Den som med godkänt resultat har genomgått ettårig djursjukvårdarutbildning vid Sveriges lantbruksuniversitet och som under år 2004 till och med år 2009 har arbetat som djursjukvårdare motsvarande heltid under minst ett år får, efter ansökan som kommit in till Jordbruksverket senast den 31 december 2011, legitimation som djursjukskötare. Till ansökan bifogas

1. *officiellt vidimerad kopia av behörighetsbeviset,*
2. *arbetsgivarintyg i original, samt*
3. *personbevis i original.*

Kommentar

Det här är en övergångsregel som ger dig som har läst den ettåriga djursjukvårdarutbildningen som gavs vid SLU möjlighet att få legitimation. En förutsättning är att du har varit yrkesverksam motsvarande heltid inom djurens hälso- och sjukvård under minst ett år perioden år 2004 till och med år 2009.

Yrkeserfarenhet

Det är den sammanräknade yrkesverksamma tiden som ska bli ett års heltidstjänstgöring. Det innebär att du som varit ledig periodvis, kanske har arbetat deltid etc. ändå har möjlighet att uppnå kravet om ett års heltidsarbete totalt. För att

styrka din yrkeserfarenhet ska din arbetsgivare utfärda ett arbetsgivarintyg. Observera också att Jordbruksverket gör en bedömning av din individuella situation.

Orsaken till att yrkeserfarenheten måste ha hämtats in under perioden år 2004 till och med år 2009 är att den ettåriga utbildningen upphörde för många år sedan. Många som läste den och arbetade inom djursjukvården då har slutat och är inte uppdaterade på dagens djursjukvård. Att då kunna få legitimation är då inte lämpligt.

Vad för slags arbete med djur räknas in i yrkeserfarenhet?

Kravet är att man ska ha varit verksam inom djurens hälso- och sjukvård, så det räcker inte med att ha arbetat med djur rent allmänt. Djurskötsel är exempel på något som inte räknas, det ska finnas en koppling till djursjukvård. Definitionen av djurens hälso- och sjukvård är att du arbetat med ”åtgärder som vidtagits för att medicinskt förebygga, påvisa, linda eller bota sjukdom, skada eller därmed jämförligt tillstånd hos djur”.

Andra utbildningar

Övergångsregeln gäller för den sammanhållna ettåriga utbildningen till djursjukvårdare som sedan ersattes av den tvååriga utbildningen.

Enstaka kurser

Du som har läst enstaka kurser vid SLU som tillsammans ger ett års utbildning kan inte ansöka enligt den här övergångsregeln. Istället får du använda dig av möjligheten att ansöka enligt övergångsregeln för yrkesverksamma (2 kap 1c §) eller genom att söka till den nuvarande treåriga djursjukskötartutbildningen vid SLU och få prövat om de kurser du har läst kan tillgodoräknas något i den utbildningen.

Den ettåriga ”distanskursen”

Under arbetet med framtagande av övergångsregler diskuterades möjligheten att ge även dem som har gått den ettåriga distanskurs i djursjukvård som gavs vid Sveriges lantbruksuniversitet direkt legitimering. Efter en noggrann utredning beslutades dock att om man har läst distansutbildningen så ska man ansöka enligt övergångsreglerna för djursjukvårdare med yrkeserfarenhet (2 kap 1c §). Nedan ges en överblick över vilka faktorer som ligger till grund för beslutet.

Distansutbildningen skapades av SLU på uppdrag av dåvarande Svenska Djursjukhusföreningen (nu Svensk Djursjukvård), alltså som en ren uppdragsutbildning. För att få gå utbildningen krävdes att man hade viss yrkeserfarenhet. Kravet om hur lång yrkeserfarenheten skulle vara skiftade mellan de olika antagningsåren. Både Svenska Djursjukhusföreningen och SLU poängterade, då kursen startades, att utbildningen inte kunde ersätta eller jämföras med djursjukvårdartutbildningen. Anledningar till detta var bland annat att utbildningen gavs på kvartsfart med fyra träffar om tre dagar per gång. En beräknad sammantagen arbetsinsats för hela kursen var tio veckor för den studerande, mot 40 veckor för den som läste den ettåriga djursjukvårdartutbildningen. Kurserna som gavs var i sig kvalitetsmässigt bra, men de låg på en lägre nivå än kurserna som gavs på djursjukvårdartutbildningen. Det saknades dessutom ett flertal mycket viktiga ämnen, t ex anestesiologi, radiologi och akut- och operationssjukvård.

2 kap 1 c § Den som av Jordbruksverket bedömts ha tillräcklig yrkeserfarenhet och kompetens, samt med godkänt resultat har genomgått examination, får efter ansökan som kommit in till Jordbruksverket senast den 31 december 2014 legitimation som djursjukskötare. Till ansökan bifogas

- 1. arbetsgivarintyg i original som visar att den sökande har uppnått arbetslivserfarenhet om motsvarande sex års heltidstjänstgöring inom djurens hälso- och sjukvård,*
- 2. intyg i original som har undertecknats av veterinär med insikt i den sökandes praktiska yrkeskunskaper, vilket visar att den sökande har utfört och behärskar de praktiska moment som beskrivs i bilaga 1,*
- 3. officiellt vidimerad kopia av kursbevis eller intyg som visar att den sökande har vidareutbildning som motsvarar en sammanlagd tidsperiod om minst fyra veckor inom minst fyra olika veterinärmedicinska områden,*
- 4. officiellt vidimerad kopia av intyg som visar att den sökande med godkänt resultat har genomgått teoretisk examination som fastställts i särskilt beslut av Jordbruksverket, samt*
- 5. personbevis i original.*

Kommentar

Det här är en övergångsregel som ger dig med lång yrkeserfarenhet möjlighet att kunna ta ut legitimation som djursjukskötare.

Övergångsregelns syfte är att bevara all den kompetens och erfarenhet som du tillför i verksamheten. Samtidigt innebär legitimeringen att det måste bli viss likriktning av kunskapsnivån hos alla som får den utfärdad. Därför har lång yrkeserfarenhet kombinerats med krav om bestämd praktisk och teoretisk kunskap, samt viss vidareutbildning inom djursjukvårdaryrket.

Yrkeserfarenhet

Du måste ha varit yrkesverksam inom djurens hälso- och sjukvård på sex år motsvarande heltid och det före den 31 december 2014.

I utredning och proposition inför lagen om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård föreslogs att de som skulle kunna legitimeras på yrkeserfarenhet som grund skulle ha minst tio års erfarenhet på heltid. I diskussioner som Jordbruksverket hade med arbetsgivare, referensgrupper och djursjukvårdare framkom att allt för många personer, som bevisligen hade lång yrkeserfarenhet men som varit tjänstlediga,

föräldralediga, arbetat deltid o s v då skulle komma att uteslutas. Att en sådan konsekvens skulle komma att drabba en del redan yrkesverksamma, oavsett var tidsgränsen sattes, var visserligen oundviklig. Att ha gränsen vid tio års heltidsarbete ansågs dock motverka övergångsregelns syfte.

I stället sattes slutligen gränsen vid sex års yrkeserfarenhet. Beslutet om sex år baserades på en avvägning mellan att uppnå övergångsregelns syfte att få med så många med lång yrkeserfarenhet som möjligt, och att hindra att regeln blev en alternativ väg till legitimation för dem med kort erfarenhet, eller som funderade på att bli djursjukvårdare precis när lagen väl trätt i kraft. Huvudvägen till legitimation, om man inte uppnått sex års yrkeserfarenhet senast inom de fem år som övergångsregeln gäller, ska vara att gå universitetsutbildningen.

Det är den sammanräknade yrkesverksamma tiden som ska bli sex års heltidstjänstgöring. Det innebär att du som varit ledig periodvis, kanske har arbetat deltid etc. ändå har viss möjlighet att uppnå kravet om sex års heltidsarbete totalt. För att styrka din yrkeserfarenhet ska din arbetsgivare utfärda ett arbetsgivarintyg. Observera också att Jordbruksverket gör en bedömning av din individuella situation.

Vad är ett arbetsgivarintyg?

Ett arbetsgivarintyg är ett dokument som du begär ut från din arbetsgivare just för att kunna visa hur mycket du har arbetat under en bestämd period. Dessa intyg är avsedda att lämnas till olika myndigheter för att få styrkt hur mycket personen har arbetat. Det är alltså inte ditt anställningsintyg eller liknande dokument som ska skickas in. Kontakta den som är personalansvarig på din arbetsplats, de ska kunna hjälpa dig.

Vad för slags arbete med djur räknas in i yrkeserfarenhet?

Samma krav på arbetets karaktär gäller som under 2 kap 1 b. Se ovan s 5.

Praktiskt kunnande

De moment som finns i bilagan är praktiska moment den sökande ska ha utfört och behärskar. Det visar man genom intyg från en veterinär som har kännedom om personen och hans eller hennes yrkesutövning. De som enbart har arbetat på ett djurslag kan behöva komplettera med de moment som gäller för ett annat. Intyget måste vara klart senast den 31 december 2014.

Vem har bestämt de moment över praktiska kunskaper som ingår i bilagan?

Det som finns med i momentlistan är framtaget i samråd med referensgrupper och utifrån vad som ingår i djursjukskötutbildningen för legitimation. Det är därför moment som ska kunna utföras av en legitimerad djursjukskötare. Anledningen till att det också krävs en teoretisk examination är att man inte bara ska kunna utföra, utan även ha djupare kunskaper bakom det man utför och har eget ansvar för.

Måste man uppfylla kraven i bilagan på både häst och smådjur?

Eftersom lagstiftaren inte har djurslagspecificerat legitimationen kan inte Jordbruksverket godkänna att man bara har praktisk kunskap på antingen smådjur eller

häst. Man måste därför komplettera sin praktiska kunskap på de områden och djurslag som saknas för att kunna lämna intyg på allt.

Finns det någon intygsmall som veterinären kan använda för att skriva intyget?

Jordbruksverket har tagit fram en mall som man kan använda, och den finns på vår hemsida. Det går också bra att använda sig av föreskriftens bilaga direkt som grund för att skriva intyget. Viktigt är att veterinären tydligt intygar de olika momenten var för sig och att intyget/intygen sammantaget täcker de djurslag som måste ingå.

Vidareutbildning inom djursjukvårdaryrket

Alla kurser som tillfört utbildningskompetens i arbetet som djursjukvårdare kan räknas med. Bedömningen av om vilka kurser som ska kunna tillgodoräknas görs vid varje enskild ansökan till Jordbruksverket, så man kan ta med allt man tror kan vara av intresse, t ex TA-dagar, kurser om medicinska foder o s v. Den sammanlagda tiden som gäller, 4 veckor, utgår från arbetsveckor, och motsvarar alltså 20 dagar. Detta är inte specificerat i föreskriften för att ge utrymme åt bedömning i varje individuellt fall.

Kan ni kontrollera om de kurser jag har skulle räknas vid ansökan om legitimation?

Att granska kurserna är en del av handläggningen (som är det man betalar för) så det kan vi tyvärr inte göra separat för att avgöra vad som senare skulle godkännas eller inte.

Teoretiskt kunnande visad i examination

Utöver yrkeserfarenhet, uppfylld momentlista och vidareutbildning ska man klara en teoretisk examination. Vi håller på att ta fram de examinationskrav som ska gälla, och så snart de är klara kommer de att läggas ut på hemsidan. Då kommer även SLU att få i uppdrag att ta fram en ”provexamen” som även den ska finnas på hemsidan. Om man vill se ungefär hur ett prov kommer att se ut så kan man titta på den.

Tanken är att examinationen ska gå till ungefär som ett högskoleprov, det vill säga samtidigt på ett antal ställen i Sverige. Frågorna kommer i huvudsak att vara av flervalstyp.

Finns det instuderingsfrågor och litteraturförslag inför teoretiska tentamen?

Det ska komma ut information om inläsningmaterial så fort beslut om examinationen är taget. För att få förslag på litteratur innan dess kan man se kurssidorna för djursjukskötartutbildningen vid SLU.

Legitimerad tandläkare, sjukgymnast och sjuksköterska

Kommentar

När det gäller möjligheten för legitimerade tandläkare, sjukgymnaster och sjuksköterskor att få godkännande finns det vissa gemensamma frågeställningar. Det beror på att Jordbruksverket har likriktat hur de olika yrkesgrupperna ska gå till väga för att få sin legitimation. Dessa frågor behandlas i det här avsnittet. Det finns även

likheter med de yrkeskategorier som har berörts ovan i kraven på hur ansökan ska ske, till exempel om officiell vidimering, personbevis och kvitto som visar att man har betalat avgiften för handläggningen. Där gäller samma sak som ovan.

Huvudregeln för alla kategorier är att en tilläggsutbildning vid Sveriges lantbruksuniversitet ligger till grund för godkännandet. Bestämmelser om detta hittar du i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om behörigheter för djurhälsopersonal 2 kap 2, 3 respektive 4 §§.

När kommer tilläggsutbildningarna att starta?

Sveriges lantbruksuniversitet har fått i uppdrag av Jordbruksverket att ta fram förslag till kursplan för tilläggsutbildningarna. Förslagen är skickade till Jordbruksverket för granskning och godkännande. Det arbetet pågår och är prioriterat. Vi kan dock inte svara på exakt när det blir klart, men så snart beslut har tagits så kommer det ut på hemsidan.

Vad innehåller tilläggsutbildningarna?

Generellt så föreslås att det ska finnas viss tids yrkeserfarenhet från humanvården före att man ska kunna ansöka till utbildningen. Det föreslås också att man ska skaffa egen praktikplats med godkänd handledning samt läsa in och examineras på teoretiska delar som t ex djurskydd, författningskunskap och annat som är specifikt för arbete inom djurens hälso- och sjukvård.

Hur långa blir kurserna, och måste man ordna praktikplats?

Exakt vad och om det blir som förslagen ser ut kan vi inte svara på idag, då arbetet med kursplanerna pågår. Hur långa kurserna blir, om det kommer att krävas praktikplats, handledare etc. är frågor som granskas innan utbildningarna kommer att kunna bli godkända. Så fort en kurs blir godkänd av oss kommer det att framgå på vår hemsida.

Får jag tillgodoräkna mig andra kurser inom djuromvårdnad som jag har läst?

Det är tilläggsutbildningen som kommer att vara grund för godkännandet. När du ansöker till tilläggsutbildningen kan du begära att få prövat om de kurser du har läst kan tillgodoräknas i den utbildningen.

Godkännande med grund i yrkeserfarenhet

Det finns bestämmelser som gör att du som är legitimerad tandläkare, sjukgymnast eller sjuksköterska och har arbetat inom djurens hälso- och sjukvård en viss tid kan ansöka om godkännande med grund i din yrkeserfarenhet. Dessa bestämmelser kommer inte att beröras närmare här, utan du hittar dem i föreskriftens 2 kap 2 a, 3 a respektive 4 a §§. Har du frågor om dessa är du välkommen att höra av dig till oss på Jordbruksverket.